व्यासउवाच संछंद्यमानोब्रह्मर्षिःपार्थिवेनमहात्मना॥नान्यंसवरयामासतस्माद्दंडादृतेवरं॥३५॥ ततःसपृथिवीपालोलिखितस्यमहात्मनः॥ करौप्रच्छेदयामासधृतदंडोजगामसः॥ ३६॥ सगत्वाभ्रातरंशंखमार्तरूपोब्रवीदिदं॥ धृतदंडस्यदुर्बुद्धेर्भवांस्तत्क्षंतुमर्हति॥ ३७॥ शंखउवाच नकुप्येतवधर्मज्ञनत्वंदूषयसेमम॥ धर्मस्तुतेव्यतिक्रांतस्ततस्तेनिष्कृतिःकृता॥ ३८॥ त्वंगत्वाबाहुदांशीघ्रंतर्पयस्वयथाविधि ॥ देवानृषीन्पितॄंश्चैवमाचाधर्मेमनःकृथाः॥ ३९॥ तस्यतद्वचनंश्रुत्वाशंखस्यलिखितस्तदा॥ अवगाह्यापगांपुण्यामुदकार्थंप्रचक्रमे॥ ४०॥ प्रादुरास्तांततस्तस्यकरौजलजसन्निभौ॥ ततःसविस्मितोभ्रातुर्दर्शयामासतौकरौ॥ ४१॥ ततस्तमब्रवीच्छंखस्तपसेदंकृतंमया॥ माचतेत्रविशंकाभूद्दैवमत्रविधीयते॥ ४२॥ लिखितउवाच किंतुनाहंत्वयापूतःपूर्वमेवमहाद्युते॥ यस्यतेतपसोवीर्यमीदृशंद्विजसत्तम ॥ ४३॥ शंखउवाच एवमेतन्मयाकार्यंनाहंदंडधरस्तव॥ सचपूतोनरपतिस्त्वंचापिपितृभिःसह॥ ४४॥ व्यासउवाच सराजापांडवश्रेष्ठश्रेयान्वैतेनकर्मणा॥ प्राप्तवान्परमांसिद्धिंदक्षःप्राचेतसोयथा॥ ४५॥ एषधर्मःक्षत्रियाणांप्रजानांपरिपालनं॥ उत्पथोन्योमहाराजमास्मशोकेमनःकृथाः॥ ४६॥ भ्रातुरस्यहितंवाक्यंशृणुधर्मज्ञसत्तम॥ दंडएवहिराजेंद्रक्षत्रधर्मोनमुंडनं॥ ४७॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिराजध०व्यासवाक्येत्रयोविंशोऽध्यायः॥ २३॥ ॥ ७॥ वैशंपायनउवाच पुनरेवमहर्षिस्तंकृष्णद्वैपायनोमुनिः॥ अजातशत्रुंकौंतेयमिदंवचनमब्रवीत्॥ १॥ अरण्येवसतांतातभ्रातॄणांतेमनस्विनां॥ मनोरथामहाराजयेतत्रासन्युधिष्ठिर ॥ २॥ तानिमेभरतश्रेष्ठप्राप्नुवंतुमहारथाः॥ प्रशाधिपृथिवींपार्थयथातिरिवनाहुषः॥ ३॥ अरण्येदुःखवसतिरनुभूतातपस्विभिः॥ दुःखस्यांतेनरव्याघ्रसुखान्यनुभवंतुवै॥ ४॥ धर्ममर्थंचकामंचभ्रातृभिःसहभारत॥ अनुभूयततःपश्चात्प्रस्थातासिविशांपते॥ ५॥ अर्थिनांचपितॄणांचदेवतानांचभारत॥ आनृण्यंगच्छकौंतेयतत्सर्वंचकरिष्यति ॥ ६॥ सर्वमेधाश्वमेधाभ्यांयजस्वकुरुनंदन॥ ततःपश्चान्महाराजगमिष्यसिपरांगतिं॥ ७॥ भ्रातॄंश्चसर्वान्क्रतुभिःसंयोज्यबहुदक्षिणैः॥ संप्राप्तःकीर्तिमतुलांपांडवेयभविष्यसि॥ ८॥

आख्यायिकातात्पर्यमाह दंडइति ॥ ४७ ॥ इतिशांतिपर्वणिरा०नैलकंठीयेभारतभावदीपेत्रयोविंशोऽध्यायः ॥ २३ ॥ ॥ ७ ॥ पुनरेवेति ॥ १ ॥ स्वधर्मइति राज्यंकर्तव्यमित्युक्तंभ्रात्रादीनामानृण्यार्थमपितत्कर्तव्यमित्याह अरण्यइत्यादिना ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥

Digitized by Google